

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Ι

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Διδάσκων: Χ. Κουντζάκης

Άσκηση 1 Μετοχή με σημερινή τιμή $S_0 = 200$, εξελίσσεται σύμφωνα με μοντέλο μίας περιόδου που αποτελείται από τρεις καταστάσεις του κόσμου $\Omega = (u, m, d)$ και αξία αύριο $S_T = (240, 225, 180)$. Θεωρούμε επίσης έναν τραπεζικό λογαριασμό επιτοκίου $r = 0.1$ για κάθε χρονική περίοδο. Έστω δικαίωμα αγοράς με τιμή εξάσκησης αύριο $k = 225$ και φτιάχνουμε χαρτοφυλάκιο με δύο μερίδια μετοχής και μια θέση ανοικτής πώλησης του δικαιώματος.

1. Να βρεθούν τα *risk-neutral* μετρα πιθανότητας για την αγορά που αποτελείται από τη μετοχή και τον τραπεζικό λογαριασμό.
2. Προσδιορίστε το σύνολο των *non-arbitrage* τιμών του χαρτοφυλακίου με τη βοήθεια των μέτρων αυτών και διαπιστώστε ότι συμπίπτει με το σύνολο που βρήκατε με τη μέθοδο της υπερ-αντιστάθμισης.

Λύση:

1. Έστω (p_1, p_2, p_3) ένα τέτοιο διάνυσμα πιθανοτήτων. Για να είναι *risk-neutral* μέτρο πιθανότητας, πρέπει να ισχύουν οι σχέσεις

$$\begin{aligned}p_1 + p_2 + p_3 &= 1, \\1.1p_1 + 1.1p_2 + 1.1p_3 &= 1.1, \\240 \cdot p_1 + 225 \cdot p_2 + 180 \cdot p_3 &= 200 \cdot 1.1 = 220, \\p_1 > 0, p_2 > 0, p_3 > 0.\end{aligned}$$

Άρα το γραμμικό σύστημα που δίνει τις *risk-neutral* πιθανότητες είναι

$$\begin{aligned}p_1 + p_2 + p_3 &= 1, \\240 \cdot p_1 + 225 \cdot p_2 + 180 \cdot p_3 &= 220, \\p_1 > 0, p_2 > 0, p_3 > 0.\end{aligned}$$

Θέτοντας $p_1 = u, p_2 = v, p_3 = t$, οι λύσεις του συστήματος θα βρεθούν ως εξής. Προκύπτει το σύστημα

$$\begin{aligned}240u + 225v &= 220 - 180t, \\u + v &= 1 - t.\end{aligned}$$

Λύνοντας έχουμε $\frac{-5+45t}{15}, v = \frac{20-60t}{15}$, αλλά τότε αυτό σημαίνει ότι $0 < \frac{-5+45t}{15} < 1$, $0 < \frac{20-60t}{15} < 1$ και τέλος προφανώς $0 < t < 1$. Η πρώτη ανισότητα συνεπάγεται $\frac{1}{9} < t < \frac{4}{9}$. Η δεύτερη, συνεπάγεται $\frac{1}{12} < t < \frac{1}{3}$. Οι ανισότητες αυτές συναληθεύουν στο $(\frac{1}{9}, \frac{1}{3})$. Επομένως τα *risk neutral* μέτρα της αγοράς είναι τα διανύσματα

$$\left(\frac{45t-5}{15}, \frac{20-60t}{15}, t\right), t \in \left(\frac{1}{9}, \frac{1}{3}\right).$$

Παρατηρώ ότι αν έχω το χαρτοφυλάκιο $C = (465, 450, 360)$, τότε

$$\frac{1}{1.1} \mathbb{E}_p(C) = \frac{6675 - 675t}{16.5}.$$

Η ελάχιστη τιμή επιτυγχάνεται για $t = \frac{1}{3}$ και είναι ίση με 309.909 που είναι ίση με την τιμή του αγοραστή όπως αναμέναμε, ενώ η τιμή του πωλητή επιτυγχάνεται για $t = \frac{1}{9}$ και είναι ίση με 400. Όλες οι *non-arbitrage* τιμές είναι στο ανοικτό διάστημα

$$\left(\inf\left\{\frac{1}{1.1} \mathbb{E}_p(C) \mid p \in M\right\}, \sup\left\{\frac{1}{1.1} \mathbb{E}_p(C) \mid p \in M\right\}\right),$$

όπου $M = \left(\frac{45t-5}{15}, \frac{20-60t}{15}, t\right), t \in \left(\frac{1}{9}, \frac{1}{3}\right)$ είναι το σύνολο των *risk-neutral* μέτρων.